

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa D. S.
przeciwko B. Sp. z o.o. w P., B.1 Sp. z o.o. z siedzibą w P.
o odszkodownie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 22
września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej B.1 Sp. z o.o. z siedzibą w P. od
wyroku Sądu Okręgowego w Opolu
z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt V Pa 51/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.800 zł
(tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Opolu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
wyrokiem z 30 września 2021 r., V Pa 51/21, oddalił apelację powoda D. S. oraz
apelację pozwanej B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. od
wyroku Sądu Rejonowego w Opolu z 10 maja 2021 r., IV P 292/18, zasądzającego
od pozwanej na rzecz powoda kwotę 28.925,17 zł tytułem odszkodowania wraz z
ustawowymi odsetkami od dnia 6 października 2018 r. do dnia zapłaty,
oddalającego powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekającego o kosztach
procesu.

Pozwana zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w zakresie oddalającym jej apelację. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca sformułowała istotne zagadnienia prawne: „1/ Czy pracodawca rozwiązując umowę o pracę z uwagi na ciężkie oraz zawinione naruszenie podstawowych obowiązków służbowych może oprzeć przyczynę rozwiązania umowy o pracę wyłącznie na deklaracjach samego pracownika, jeżeli zostały one skierowane do bezpośredniego przełożonego, pracownik odwołał się do informacji poufnych do których miał dostęp z uwagi na zatrudnienie na samodzielnym stanowisku kierowniczym, pracownik porównywał swoją dotychczasową efektywność z efektami pracy na rzecz podmiotu konkurencyjnego, pracownik zadeklarował równoczesne świadczenie usług doradczych na rzecz podmiotu konkurencyjnego?; 2/ Czy pracodawca ma obowiązek z uwagi na zasadę odwróconego ciężaru dowodowego, zweryfikować przyczynę rozwiązania umowy o pracę (naruszenie zakazu konkurencji) jeżeli pracownik świadczy usługi na rzecz nienazwanego podmiotu konkurencyjnego ale deklaruje, że takie usługi świadczy?; 3/ Czy z uwagi na tzw. zasadę odwróconego ciężaru dowodu, pracodawca ma obiektywnie przed podjęciem decyzji o rozwiązaniu umowy o pracę zweryfikować, że pracownik podniósł efektywność podmiotu konkurencyjnego, skoro podmiot konkurencyjny nie miał obowiązku się ujawniać? Równocześnie podmiot ten nie ma żadnego obowiązku prawnego udzielać takich informacji pracodawcy na jego żądanie (brak podstawy prawnej)?”. Dodatkowo wskazała na potrzebę wykładni art. 264 § 2 w związku z art. 265 § 1-2 k.p. wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W ocenie skarżącej powód uchybił terminowi do wniesienia odwołania do Sądu Pracy albowiem nieprawidłowo oznaczył byłego pracodawcę.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Warunkiem skuteczności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest przedstawienie problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Takim zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, lecz także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przedstawienie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez sformułowanie problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało, i powołanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wtedy Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” i to „istotnym” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307). Ponadto, istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w określonej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522 oraz z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka z 2003 nr 13, poz. 5).

Odnosząc się do drugiej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania przedstawionej przez skarżącą, należy wskazać na ugruntowane stanowisko judykatury, że w przypadku powołania się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący ma obowiązek nie tylko określić przepisy wymagające wykładni, ale także wskazać poważne wątpliwości interpretacyjne związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości bądź rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 2014 r., III SK 63/13, LEX nr 1455742). Dodatkowo niezbędne jest wykazanie, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni bądź jego niejednolita

wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2014 r., I PK 269/13, LEX nr 1646096).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia powołanych przez siebie przesłanek przedsądu.

W orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że zachowanie pracownika będące przyczyną rozwiązania umowy o pracę trybie w art. 52 § 1 pkt 1 k.p., powinno być bezprawne, zawinione i zagrażające interesom pracodawcy. Przesłanki te muszą wystąpić łącznie. Samo zagrożenie lub naruszenie interesów pracodawcy nie może więc uzasadniać rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. (zob. wyrok Trybunału Praw Człowieka z 5 listopada 2019 r., sprawa Herbai przeciwko Węgrom, 11608/15), podobnie jak sama tylko bezprawność zachowania pracownika (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2016 r., I PK 242/15, LEX nr 2174066). Konstrukcja ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych ma zatem charakter złożony w tym znaczeniu, że tworzą ją zarówno elementy obiektywne, jak i subiektywne. Stąd dla zastosowania art. 52 § 1 pkt 1 k.p. decydujące znaczenie ma ustalenie, czy dany obowiązek jest podstawowy, a jego naruszenie ma charakter ciężki. Określenie "ciężkie naruszenie" należy tłumaczyć z uwzględnieniem stopnia winy pracownika i zagrożenia dla interesów pracodawcy, powstałego wskutek jego działania lub zaniechania (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 11 września 2001 r., I PK 634/00, OSNP 2003 nr 16, poz. 381; z 7 lutego 2008 r., II PK 162/07, OSNP 2009 nr 7-8, poz. 98 i z dnia 27 października 2010 r., III PK 21/10, LEX nr 694249). Wbrew odmiennemu twierdzeniu pozwanej, nie wykazała ona obiektywnych okoliczności uzasadniających rozwiązanie z powodem umowy o pracę. Nie wystarczy bowiem samo podejrzenie, że pracownik łamie postanowienia umowy o zakazie konkurencji. Przyczyna wskazana w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia musi odnosić się do zaistniałych faktów, a nie być oparta na sugestiiach i domniemaniach co do nagannego działania pracownika.

W odniesieniu do drugiej podniesionej przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazać należy, że problemy prawne związane z wykładnią art. 264 i 265 k.p., na które strona pozwana się powołała, były

wielokrotnie analizowane w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, które w tym względzie jest jednolite. Ponieważ pozew w sprawie został wniesiony w terminie ustawowym (co wynika z przyjętych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych), to rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy kwestii prawnych dotyczących przywrócenia uchybionego terminu (art. 265 k.p.) jest bezprzedmiotowe. Nie stanowi bowiem istotnego zagadnienia prawnego (potrzeby wykładni przepisów) uzasadniającego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawienie problemu prawnego, którego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243).

Wobec niewykazania istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 98 k.p.c.

[as]